Avond 1 De wet en jij

Achtergrondinformatie

Inleiding
In deze les gaan we zien dat Gods wet op verschillende manieren je leven binnenkomt. Daarnaast willen we aan het begin van dit blok ruim de tijd nemen om te peilen hoe ze zelf tegenover Gods wet staan.

drie aspecten van de wet
Een groot gedeelte van deze les is opgezet rond de verschillende functies die de wet, en met name de 10 geboden kunnen hebben in het leven van een mens.

functie 1.
Dit is de functie van de wet voor het publieke leven. Heel breed wordt met name de tweede tafel van de wet erkent als een goede norm voor het samenleven. Iedereen erkent wel dat doodslag, ontrouw en leugen zaken zijn, die het leven beschadigen.
In deze les hebben we voor deze functie het beeld van een hek gebruikt: de wet weerhoudt je om kwaad te doen, en grenst het kwade af van het goede.
Als bijbeltekst bij deze functie hebben we Spreuken 19: 16 gekozen.
Het citaat dat erbij hoort is: “Ja natuurlijk heb ik respect voor Gods geboden. Niet doodslaan, niet liegen, enzo, dat zijn gewoon heel goede regels. Anders wordt het een zootje.”
De bijbelse figuur bij wie je deze functie van de wet aan het werk ziet is koning Agrippa: niet geraakt door het evangelie, maar wel uit op een eerlijk proces voor Paulus.

functie 2.
De wet heeft ook de functie om de mens aan zijn zonde te ontdekken. Deze functie van de wet komt in zondag 2 van de Catechismus naar voren. Hoe beter je Gods wil leert kennen, hoe meer je beseft dat je de vergeving van Christus nodig hebt.
In deze les hebben we voor deze functie het beeld van een spiegel gebruikt: je ziet hoe zondig jezelf bent.
Als bijbeltekst bij deze functie hebben we Romeinen 7:7 gekozen.
Het citaat dat erbij hoort is: “Hoe meer ik de bedoeling van God met m’n leven ga begrijpen, hoe meer ik besef dat ik er helemaal niks van terecht breng.”
De bijbelse figuur bij wie je deze functie van de wet aan het werk ziet is Petrus die plotseling besefte dat hij zijn Heer verloochend had, en huilde van berouw.

functie 3.
Tenslotte heeft de wet ook ten diepste de functie om ons te leren onze liefde voor God en de naaste tot uitdrukking te brengen. Dat is de reden dat de Catechismus de 10 geboden in het gedeelte over de dankbaarheid behandeld.
In deze les hebben we voor deze functie het beeld van een hart: het gaat ten diepste in de wet om liefde.
Als bijbeltekst bij deze functie hebben we Romeinen 13: 8-9 gekozen.
Het citaat dat erbij hoort is: “Het is net als in een goede relatie: je wilt graag doen wat die ander fijn vindt omdat je van die ander houdt.”
De bijbelse figuur bij wie je deze functie van de wet aan het werk ziet is Zacheüs. Als hij Jezus liefde voor hem ervaren heeft, houdt hij zich niet maar aan de letter van de wet, maar laat hij radicaal en overvloedig merken dat zijn.leven veranderd is.

De wet in de kerkdienst
Het is ook in de gkv gebruikelijk om in de morgendienst de wet van de Here, samengevat in de formulering van de 10 geboden, voor te lezen. Deze gewoonte kennen we sinds de tijd van de reformatie. De lezing van de wet (de tien geboden) heeft verschillende doelen:

- om ons aan onze zonde te ontdekken en ons tot verootmoediging te brengen voor God
- om ons tot Christus te leiden als onze enige Verlosser
- om dankbaarheid in ons uit te werken voor Christus' vervulling van de wet
- om ons Gods leefregels voor het nieuwe leven eigen te maken, de wet is een concretisering van Gods oproep tot levensheiliging
- om ons te laten inzien dat we de heilige Geest nodig hebben om tot Gods eer te leven
- om het verbondsmatige aspect van de omgang van God met zijn volk in herinnering te brengen ('eerst gered dan de wet')

Lezing van de wet is dus niet bedoeld om:

- ons aan te sporen tot een heilig leven los van de persoon en het werk van Christus
- onze aandacht af te leiden van de genade waardoor we gered zijn
- onze aandacht te richten op onze eigen kracht in plaats van op het werk van de Geest

De vraag kan natuurlijk gesteld worden of er niet meer gevariëerd zou kunnen worden in de wetslezing in de kerkdiensten. Er is meer wet dan de 10 geboden die een goede maar tegelijk beknopte en tijdgebonden formulering zijn van Gods oproep tot levensheiliging.
De joden lazen in 1 jaar tijd de hele Thora door in de synagoge (alle boeken van Mozes) en vierden als ze daar weer doorheen waren 'vreugde der wet'.

Lesopzet

a. leerdoelen

- ze kunnen uitleggen dat de wet voor alle mensen duidelijk wil maken wat goed en kwaad is, en dat iedereen dat tot op een bepaald nivo ook accepteert
- ze kunnen uitleggen dat de wet je confronteert met je zonden, en je duidelijk maakt dat je jezelf niet kunt verlossen
- ze kunnen uitleggen dat de kern van het leven naar de wet de liefde voor God en de naaste is.
- ze kunnen uitleggen hoe ze zelf de wet ervaren
- ze kunnen aangeven welke rol de wet speelt in hun relatie met God.

b. lesopzet

Tijd	**Theorie /werkvorm**	**Wie**
19.00	Mentorkwartiertje: Hoe kom je aan ideeën voor het mentorkwartiertje: - uitwisselen met andere mentoren - zelf bedenken - zie de handleiding van blok A pag I 3-4 Blijf bedenken: het gaat erom aan te sluiten bij hun leefwereld en hun beleving. Voor deze eerste les een paar suggesties: Hernieuwde kennismaking: Op tafel liggen allerlei foto's. Pak eerst een foto die je aanspreekt en vertel aan de hand van de foto iets over jezelf. Doe ditzelfde daarna allemaal voor je rechterbuurman –vrouw. Ander suggestie: Wanneer de groep niet veel is veranderd na vorig jaar, kan het volgende ook een leuke optie zijn. Druk een aantal kaarten af. (kopieën uit een atlas, of via google) Kaart van Nederland, wereld, europa. Laat ze kleine stickertjes plakken waar ze geweest zijn op vakantie. Laat ze in tweetallen aan elkaar vertellen waar ze geweest zijn en hoe het was. Daarna deze verhalen uitwisselen binnen de groep.	
19.15	intro - In dit blok gaan we het hebben over de wet. Eerst in het algemeen, en daarna worden de eerste 5 geboden behandeld. In het volgende blok komen dan de laatste 5 geboden aan de orde. - Vanavond gaat het over de wet en jij. Hoe sta je tegenover de wet? Op het werkblad zijn de volgende uitspraken opgenomen:	

- De wet van God is mooi
- Gehoorzamen wordt beloond, ongehoorzaamheid wordt bestraft.
- De wet brengt ons dichter bij God
- De wet is verschrikkelijk.
- Niets mag alles moet.
- We leven niet onder de wet maar onder de genade.
- De wet is een noodzakelijk kwaad

Laat ze er één kiezen die hen het meeste aanspreekt .Vraag dan naar hun reacties. Verzamelde antwoorden op een flap-over en deel ze als het lukt een beetje in naar functies van de wet zoals dat verderop in de les ter sprake komt.

19.30

Hoe werkt de wet

Op het werkblad staat het volgende schema:

	De wet vertelt iedereen wat goed en kwaad is.	De wet leert je je zonde kennen	De wet leert je je liefde voor God en de naaste te laten zien.
illustratie:			
bijbeltekst:			
citaat			
bijbels figuur:			
vraag en antw 115			
voorbeeld:			

Verder staan er
* de volgende plaatjes:

1) 2) 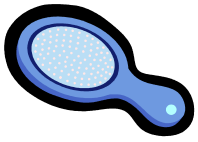 3)

* de volgende teksten:
1) Romeinen 13: 8-9
2) Spreuken 19: 16
3) Romeinen 7:7

* de volgende citaten:
1) Ja natuurlijk heb ik respect voor Gods geboden. Niet doodslaan,

	niet liegen, enzo, dat zijn gewoon heel goede regels. Anders wordt het een zootje. 2) Het is net als in een goede relatie: je wilt graag doen wat die ander fijn vindt omdat je van die ander houdt. 3) Hoe meer ik de bedoeling van God met m'n leven ga begrijpen, hoe meer ik besef dat ik er helemaal niks van terecht breng. * de volgende bijbelse figuren 1) Zacheüs, die de helft van z'n bezit weggaf, en iedereen die hij bestolen had terugbetaalde (Lk 19) 2) Petrus die besefte dat hij de Heer verloochend had. (Mt 26) 3) Koning Agrippa die Paulus eerlijk behandelde tijdens zijn proces (Hnd 26) * vraag en antwoord 115 van de Catechismus. Met een 1) voor het eerste deel van het antwoord en een 2) voor het tweede deel. Geef een korte inleiding waarin je uitlegt dat je op heel verschillende manieren met de wet om kan gaan, en dat de wet ook hele verschillende effecten kan hebben in je leven. We gaan dat vanavond wat uitgebreider bekijken Laat ze nu in twee of drietallen het schema invullen. (Alles behalve het voorbeeld) Als ze klaar zijn bespreken we de resultaten. Vraag steeds door of ze het begrepen hebben. Laat ze het zo goed mogelijk toelichten.	
19.50	Hoe werkt de wet in jouw leven Het laatste vak van het schema is nog niet ingevuld. Laat ze allemaal voor zichzelf bij alle drie de functies van de wet een voorbeeld opschrijven uit hun eigen leven. Leg uit dat we tijdens het langslopen van de voorbeelden ook direct gebedspunten zullen noteren voor straks (b.v. "O, dat is misschien goed om straks de Here voor te danken, wil jij dat straks doen?" enz) Vraag wie wil beginnen met een voorbeeld. Praat erover door, en vraag wie dan bij het volgende aspect een voorbeeld wil geven, enz. bespreek ook de vraag: welke functie van de wet staat in jouw leven het meest op de voorgrond? Hoe komt dat?	
20.00	Uitleg van de prestatie. Het is de bedoeling dat er een powerpointpresentatie met achtergrondmuziek komt over de 10 geboden, waarin wordt verwerkt wat we in deze lessen behandellen. Het is de bedoeling dat het resultaat ook aan de gemeente getoond wordt. - inventariseer de taken die daaraan verbonden zijn: * script schrijven * muziek erbij zoeken	

	* foto's zoeken * tekst schrijven * lay-out verzorgen * eerste resultaat bespreken en van commentaar voorzien. Bespreek kort met elkaar wat er uit deze les meegenomen wordt. Wie wil er wat doen? Wie wil de zaak coördineren? Wie willen de technische kant verzorgen?	
20.10	huiswerk opgeven - memorisatiekaartje uitdelen. Leg het belang van memoriseren uit. (liefst aan de hand van je eigen ervaringen) en stimuleer ze om elke week 1 tekst+ de verwijzing uit hun hoofd te leren. - ze stimuleren om gebruik te maken van het bijbelleesrooster: elke dag een paar verzen om te lezen en even over na te denken. - Lees voor de volgende keer Lukas 15: 11-32 en beantwoord de vraag, die daarbij op het werkblad staan: Die vraag is: - Kun jij jezelf ergens in de gelijkenis plaatsen? (jongste zoon ver van huis; jongste zoon om weg naar huis, oudste zoon). Motiveer je antwoord. sluiting Verwerk in het gebed de punten die naar voren gekomen zijn bij de bespreking van de wet in hun eigen leven.	
voor de volgende keer.	- huiswerk (zie hierboven) - het bijbelleesrooster: * Exodus 19:1-6 Zó belangrijk: de wet wordt pas gegeven als het volk al bevrijd is. gehoorzaamheid aan de wet was geen voorwaarde om bevrijd te worden. * Psalm 130 een besef van schuld en noodzaak van vergeving. De wet zonder genade kan ons niet bij God brengen. * Psalm 143:1-2 Niemand die leeft is voor God rechtvaardig uit zichzelf, ook al doe je nog zo je best om de wet te gehoorzamen. * Matteüs 5:43-48 God vraagt volmaaktheid. Volmaakt is niemand, hoe we ook ons best doen om Gods wet in praktijk te brengen. We hebben genade nodig. * Matteüs 19:16-26 Een voorbeeld van iemand die dacht door de wet rechtvaardig te kunen worden maar door het onderwijs van de Here Jezus ontdekte hoe diep het kwaad in zijn hart zat. * Romeinen 3:21-26 We worden rechtvaardig door geloof in Christus, door genade, niet	

	door onze gehoorzaamheid aan Gods wet (die schiet namelijk hoploos tekort) * Galaten 2:15-17 Dezelfde boodschap voor de galaten als voor de Romeiene: met alleen de wet kunnen we niet zalig worden, we moeten leven van genade.	

c. benodigde materialen

- evt. iets voor mentorkwartiertje
- flaps , stiften
- memorisatiekaartjes

d. suggesties

zingen: Ps 25:2,4 en 5 ; Ps 119: 1,3 en 40; Gz 23 ; LB 473
bijbelgedeelten: Ps 19, Ps 119, Spr.1:1-9; Luk.19:1-10; Rom.3:18-20; Rom 13: 8-14
belijdenis: HC znd 2; znd 44 v/a 115

e. evaluatie

<table>
<tr><td>1</td><td>In hoeverre leerdoelen gehaald?
<table>
<tr><td></td><td>--</td><td>-</td><td>+</td><td>+ +</td></tr>
<tr><td>ze kunnen uitleggen dat de wet voor alle mensen duidelijk wil maken wat goed en kwaad is, en dat iedereen dat tot op een bepaald nivo ook accepteert</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>ze kunnen uitleggen dat de wet je confronteert met je zonden, en je duidelijk maakt dat je jezelf niet kunt verlossen</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>ze kunnen uitleggen dat de kern van het leven naar de wet de liefde voor God en de naaste is.</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>ze kunnen uitleggen hoe ze zelf de wet ervaren</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>ze kunnen aangeven welke rol de wet speelt in hun relatie met God.</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td>2</td><td>Opmerkingen mentor/ catecheet</td></tr>
<tr><td>3</td><td>Wat moet de volgende keer anders</td></tr>
</table>

Werkbladen

De wet en jij

blok D - nivo 2 - avond 1

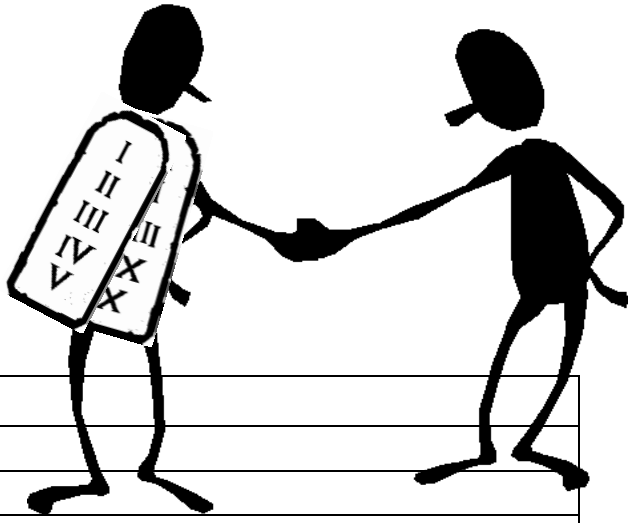

Tijd	Wat gaan we doen
19.00	Mentorkwartiertje
19.15	Introductie onderwerp
19.30	Hoe werkt de wet?
19.50	Hoe werkt de wet in jouw leven?
20.00	Presentatie
20.10	Huiswerk en sluiting

Introductie onderwerp

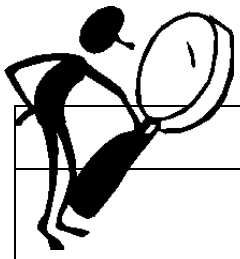

Hoe werkt de wet?			
	De wet vertelt iedereen wat goed en kwaad is	De wet leert je je zonde kennen	De wet leert je je liefde voor God en de naaste te laten zien
illustratie			
bijbeltekst			
citaat			
bijbels figuur			
vraag en antwoord 115			
Hoe werkt de wet in jouw leven?			
voorbeeld			

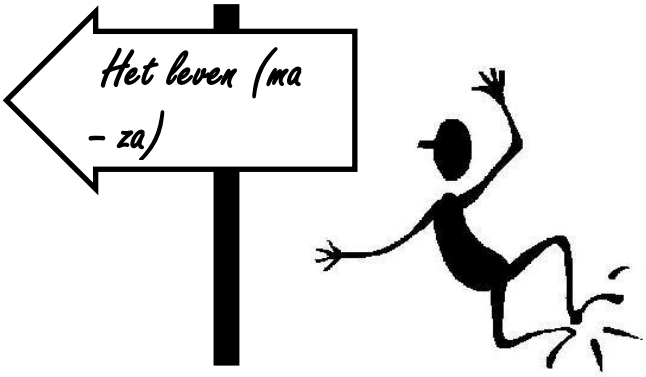

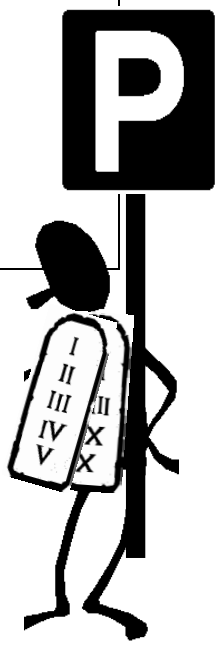

Kies uit:

de volgende plaatjes:

1) 2) 3)

de volgende teksten:

1) Romeinen 13: 8-9
2) Spreuken 19: 16
3) Romeinen 7:7

de volgende citaten:

1) Ja natuurlijk heb ik respect voor Gods geboden. Niet doodslaan, niet liegen, en zo, dat zijn gewoon heel goede regels. Anders wordt het een zootje.
2) Het is net als in een goede relatie: je wilt graag doen wat die ander fijn vindt omdat je van die ander houdt.
3) Hoe meer ik de bedoeling van God met m'n leven ga begrijpen, hoe meer ik besef dat ik er helemaal niks van terecht breng.

de volgende bijbelse figuren:

1) **Zacheüs**, die de helft van z'n bezit weggaf, en iedereen die hij bestolen had terugbetaalde (Lukas 19)
2) **Petrus** die besefte dat hij de Heer verloochend had (Mt 26)
3) **Koning Agrippa** die Paulus eerlijk behandelde tijdens zijn proces (Hnd 26)

vraag en antwoord 115 van de Catechismus:

Waarom laat God ons de tien geboden dan zo scherp prediken, als toch niemand ze in dit leven volbrengen kan?

1) *Ten eerste wil God, dat wij ons leven lang onze zondige aard steeds meer leren kennen en daardoor nog meer begeren de vergeving van de zonden en de gerechtigheid in Christus te zoeken.*
2) *Ten tweede dat wij zonder ophouden ons inspannen en God bidden om de genade van de Heilige Geest, om steeds meer naar het beeld van God vernieuwd te worden, totdat wij na dit leven het doel, namelijk de volmaaktheid, bereiken.*

Aantekeningen:

Huiswerk ----------

Uitgedeelde memorisatietekst

Lees voor de volgende keer Lukas 15: 11-32 en beantwoord de volgende vraag:

Kun jij jezelf ergens in de gelijkenis plaatsen? (jongste zoon ver van huis; jongste zoon op weg naar huis, oudste zoon). Motiveer je antwoord.

……
……
……..

Bijbelleesrooster ----------

Exodus 19:1-6
Zó belangrijk: de wet wordt pas gegeven als het volk al bevrijd is. gehoorzaamheid aan de wet was geen voorwaarde om bevrijd te worden.

Psalm 130
Een besef van schuld en noodzaak van vergeving. De wet zonder genade kan ons niet bij God brengen.

Psalm 143:1-2
Niemand die leeft is voor God rechtvaardig uit zichzelf, ook al doe je nog zo je best om de wet te gehoorzamen.

Matteüs 5:43-48
God vraagt volmaaktheid. Volmaakt is niemand, hoe we ook ons best doen om Gods wet in praktijk te brengen. We hebben genade nodig.

Matteüs 19:16-26
Een voorbeeld van iemand die dacht door de wet rechtvaardig te kunnen worden maar door het onderwijs van de Here Jezus ontdekte hoe diep het kwaad in zijn hart zat.

Romeinen 3:21-26
We worden rechtvaardig door geloof in Christus, door genade, niet door onze gehoorzaamheid aan Gods wet (die schiet namelijk hopeloos tekort)
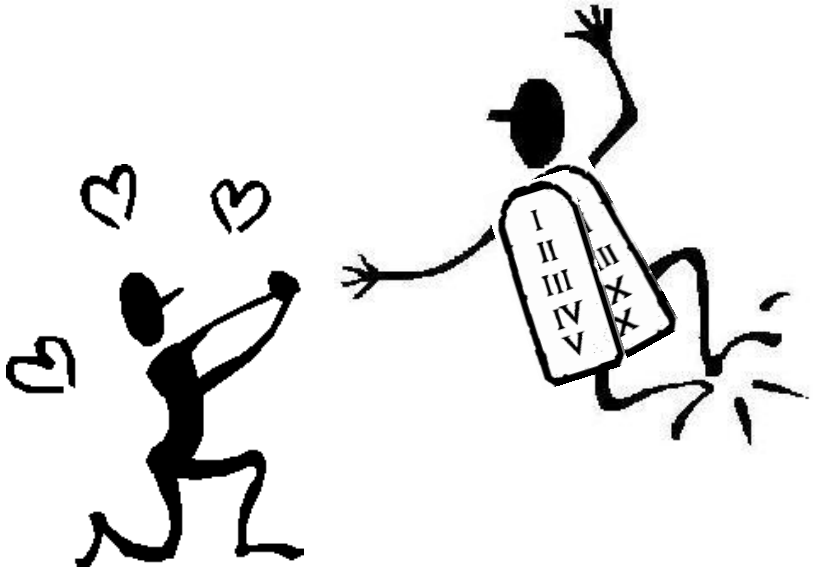
Galaten 2:15-17
Dezelfde boodschap voor de Galaten als voor de Romeinen: met alleen de wet kunnen we niet zalig worden, we moeten leven van genade.